

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole republicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
cu și pe 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rebatul corespunzător.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

UN FILOSOF CREȘTIN

De curând a apărut la Sibiu o carte a dlui Eugeniu Speranția, profesor la Facultatea de Drept a Universității din Cluj-Sibiu, care trebuie socotită drept un eveniment de seamă în istoria culturii noastre și poate fi îmbrățișată cu cea mai deplină încredere și bucurie de toți cei ce sunt fervenți aderenți ai concepției creștine de viață.

Ilustrul autor s'a remarcat și până acum ca un puternic gânditor și ca un prieten fără rezerve al principiilor religiei creștine. Sistemul de metafizică («Système de Métaphysique»), pe care l-a publicat acum, întrece însă și cele mai optimiste nădejdi la cari ne dădea dreptul cursul de până azi al gândirii Domniei Sale. Am putea spune că principiile fundamentale ale sistemului Domniei Sale se acoperă perfect cu principiile creștine, deși gândirea desfășurată în paginile cărții atestă o remarcabilă originalitate. Original în datele dela cari pornește, în felul de-a-le interpreta, în folosirea rezultatelor celor mai noi la cari au ajuns diferitele ramuri ale științei, în tot mersul gândirii, autorul nu are altă ambiție decât aceea de a proiecta unde noi de lumină peste adevărurile esențiale și permanente ce flutură în fața spiritului omenesc, spre cari e purtat prin forța constituției sale și a raportului său cu ele, pe cari, după ce le întuicase păcatul, le-a evidențiat din nou Revelațiunea divină.

Reproducem câteva pasagii din incomparabilul capitol «Considerations finales», în cari smerenia autorului strălucește în toată noblețea ei, ca închinare în fața evidențelor, pe cari cugetarea noastră nu are menirea să le volatilizeze, ci să le descopere, în aceasta constând adevărata ei mărime:

«Sistemul expus mai înainte nu ne aparține... El nu este al nostru, deoarece este inerent și implicit fiecărui spirit omenesc. Nu este al nostru, deoarece el constituie «revelațiunea naturală», pe care fiecare din noi o poate regăsi, spontan, în sine, ca înclinare primordială și irezistibilă a cugetării sale.

Există, de fapt, un acord minunat între această metafizică cuprinsă în postulatele întregii cugetări umane și între premisele inițiale ale doctrinei Bisericii.

O spunem: minunat. De fapt, noi am început lucrarea noastră fără nici un parti-pris teoretic, fără să știm unde ne va duce întreprinderea noastră... Am fost însă, adesea, ca Malebranche la citirea lui Descartes, sesizați și mișcați, de coincidențele uimitoare ale unor părți ale acestui sistem atât cu detaliile dogmei, cât și cu anumite teorii și descoperiri științifice acreditate la savanții contemporani...

Ideea unei Ființe supreme, ce condiționează totul, dar este exemptă

de sub orice condiție, ideea spiritua-lității sale, ideea participării «eului» spiritual la acest principiu care îl transcende, dar spre care el aspiră, iată câteva leit-motive cari se desvelesc la orice cercetare întreprinsă asupra adâncimilor ascunse ale «culturii noastre de a cugeta și de-a cunoaște».

Și acordul acestor rezultate cu învățăturile dogmatice ale filosofiei creștine ne pare cu atât mai semnificativ, cu cât principiile marelui credințe au fost anunțate cu mult înainte de ce deducțiuni și analize asemenea celor ale noastre, să fi fost încercate sau imaginat. Cum se face că fără întrebuintarea unui asemenea aparat de cercetare filosofică, acestea au fost oferite inimii omenești și că, analiza metodică întreprinsă de noi le confirmă ca perfect raționale?

Revelațiunea divină venea, acum douăzeci de veacuri, să reazeze în lumină ceea ce fusese dela început în spiritul omenesc, dar prin nestatornicia și inconsecvența omenească fusese întunecat, șters, alterat» (pg. 300—302).

Nu ne încumetăm să prezentăm aici o expunere a întregii desfășurări a sistemului dlui prof. Eugeniu Speranția. Aceasta vom putea-o face numai după ce vom stăruii mai cu dinadinsul asupra fiecărei pagini, analizând și interpretând pasagiu cu pasagiu toată cartea.

Vom semnala numai câteva din vârfurile ideologice în cari culminează argumentația operii. Surprinzând și câteva fire ce trec dela unul la altul, vom avea o schemă suficientă a stufișului de idei, de probleme, de intuiții din care e țesută densa economie a cărții.

Remarcăm dela început că metoda de lucru a dlui Eugeniu Speranția e cea a argumentării logice. Deși sistemul DSale e orientat religios, nu găsim nicăieri o utilizare a intuiției mistice. Totul e clădit cu ajutorul raționamentului lucid, stringent, vădindu-se influința școalei filosofice franceze. Tocmai de aceea rezultatele ce le obține merită să fie primite cu cea mai deplină încredere, căci fiecare poate repeta procedeul de judecată logică a autorului.

Desprindem ca un prim rezultat care ne interesează, din cele evidențiate în acest sistem, faptul că toată cugetarea noastră stă pe temelia credinței. Omul care cugetă, implicit crede. Cogito ergo credo. Cine cugetă își pune întrebări, iar a-ți pune întrebări înseamnă a presupune că dincolo de cugetare există un adevăr pe care vrei să-l afli. Din a cugeta nu rezultă numai a fi (cogito ergo sum), ceea ce-i o tautologie, căci cugetarea însăși este ceva ce există, ci rezultă ceva ce transcende cugetarea, căci altfel cugetarea n'ar avea nici un rost. Prin urmare acceptând să mă îndoiesc, să cuget — și altfel un

pot — eo ipso cred în ceva ce-i dincolo de cugetare (Capitolul: Cogito ergo credo, pg. 79—81).

O idee scumpă autorului, pe care o evidențiază în mai multe capitole și din cari scoate o serie de consecințe prețioase, este aceea despre deosebirea radicală ce există între *subiect și obiect*. Subiectul este cel ce cugetă, obiectul este ceea ce e cugetat. Intre ele este o legătură logică, dar și o diferență logică, întrucât alta este poziția fiecăruia în actul cugetării.

Dar subiectul și obiectul nu sunt numai doi poli ai unei relații logice, ci fiecare din ele are și o existență reală, ontologică. Există deci și un cuplu ontologic între ele.

Despre existența reală a obiectului ne spune faptul că el nu poate fi construit de cugetare, dedus din ea. Noi ne dăm seama că obiectul există și atunci când nu-l cugetăm noi și dincolo de raza cugetării noastre și de formele ce i le imprimă ea.

Dar și despre subiectul nostru ne dăm seama că e altceva decât tot ce poate forma obiect pentru el.

Din independența subiectului față de orice obiect și din faptul că obiectele trec și pier, iar subiectul perzistă cu toate, autorul deduce imortalitatea subiectului. «Distincțiunea dintre subiect și obiect (înțeleasă ca independență reciprocă a acestor două date ontologice) implică o singură soluțiune posibilă a marelui probleme a imortalității sufletului» (p. 92).

Cu un curaj rar într'un timp în care intelectualul, chiar dacă e savant sau filosof, se teme să susțină credința în nemurire, ca să nu pară înăpoi, dl Eugeniu Speranția se mărturisește deschis aderent al acestei idei și o fundamentează cu argumente ce nu pot fi respinse din front. Problema reapare mereu în paginile cărții, soluția imortalității apărând ca «flăcările aceluiaș incendiu izbucnind în diferite părți».

Dar tot legătura și diferența dintre subiect și obiect îi oferă dlui Eugeniu Speranția unul dintre temeiurile pentru existența lui Dumnezeu. Folosind o idee din Parmenides a lui Platon, Domnia Sa arată că subiectul și obiectul, ca realități diferite, pentru a se afla într'o legătură reciprocă, trebuie să stea ambele într'o dependență față de o existență de ordin superior, care trebuie să fie ea însăși subiect, având ca obiect raportul dintre subiectul și obiectul obișnuit (pg. 89).

Însă argumentele cele mai puternice pentru existența Ființei supreme, suverane și conștiente, le scoate dl Eugeniu Speranția din extraordinar de subtile și bogate analize ale naturii subiectului nostru.

Însușindu-și o idee care este bun comun al filosofiei franceze dela Descartes și Pascal încoace, Domnia Sa accentuează caracterul subiectului ca o realitate ce există pentru sine, «în sine», spre deosebire de obiect care pentru el însuși nu există, odată ce

nu poate reflecta asupra sa, ci numai pentru un subiect. Subiectul există «în sine», obiectul «în altceva». Subiectul e prin urmare *substanță*, obiectul fenomen.

Dl prof. Eugeniu Speranția reface astfel prestigiul termenului *substanță*, atât de evitat în ultimele veacuri în filosofie și chiar îl arată ca propriu realității spirituale, pentru care era considerat în mod special impropriu.

«Este, credem, de oarecare utilitate, să reluăm discuția asupra vechii distincții metafizice, între ceea ce există în sine și ceea ce există în altceva. Această existență este aceea care în graiul kantian este denumită «fenomen». Existența fenomenală este existența «în altceva» și acest «altceva» nu poate fi decât un spirit sau în orice caz un subiect, să-i zicem: o conștiință.

Cât despre existența în sine, ea nu poate fi concepută decât ca spirituală, pentru că ea presupune reflexiunea asupra sa, prezența sau apariția pentru sine, care nu e decât aceea a conștiinței ce se întoarce asupra sa și care se constituie «ipso facto» ca existență în sine».

Întrucât obiectele n'au o existență în ele înșile, ci în funcție de subiect, dar subiectul uman pe care-l experimentăm, nu ni se desvăluie ca având o putere absolută asupra obiectelor — de a le crea și nimici, — ci numai una relativă, trebuie să existe un subiect atotputernic de care depind lucrurile în însăși existența lor.

Și altfel spiritul nostru ne apare ca «limitat și insuficient lui-și». Dar prin toate tendințele sale își manifestă credința într'o existență care e într'un mare plus față de el, ca un Spirit căruia nu-i lipsește nimic și de care depind toate. E un Spirit care nu mai are lipsă de nici un obiect pentru a se gândi pe sine, care nu mai are nimic care să-l avanseze în existență și în actul gândirii.

Printr'o mulțime de indicații asemănătoare de-o mare forță sugestivă evidențind existența lui Dumnezeu, autorul declară la un moment dat:

«A nega pe Dumnezeu înseamnă a renunța la facultatea de-a cugeta logic, adică a renunța pentru totdeauna de-a ști sau de a înțelege ceva, odată ce prin aceasta s'ar respinge postulatele fundamentale fără de cari nu există cugetare coerentă» (pg. 184).

De-o mare originalitate, redând totuși ideea generală creștină, sunt paginile în cari autorul expune modalitatea actului divin de creație, care este în acelaș timp un act de gândire.

Nu mai puțin luminoase și juste sunt toate considerațiile prin cari se evidențiază ca scop al lumii refacerea solidarității spiritelor între ele și între ele și Dumnezeu, după o abatere primordială dela această cale ce li-a fost destinată.

Autorul demonstrează că în existența lor de după moarte spiritele trebuie să se bucure de o fericire sau

de o pedeapsă după, cum au realizat aici uniunea lor interioară, întreolaltă și cu Dumnezeu; «Dacă în timpul vieții în această lume, orice contradicție, orice disarmonie a spiritului nostru cu el însuși, este pentru el o ruptură interioară, așadar o auto-desaprobare, semn de inferioritate și de non-valoare, — cu cât mai mult după emanciparea spiritului de tutela sa psihologică, nu vor tortura «defectele» sau «păcatele», cari apasă identitatea și unitatea noastră cu noi înșine, spiritul nostru devenit inaccesibil conștientului sensuale și instinctuale mincinoase?» (pg. 298).

Credem că aceste puține excerpte și sublinieri sunt suficiente pentru a evidenția valoarea filosofică și ținuta creștină a unei cărți care ar trebui rezumată pagină cu pagină.

De încheiere inducem câteva paralele din scrisul Sf. Maxim Mărturisitorului, cu care ne îndelețnicim tocmai acum, pentru a arăta cât de mult se acopere, ca fond, gândirea dlui prof. Eugeniu Speranția cu tradiția platonice-patristică a creștinismului din epoca de aur.

Și pentru Sf. Maxim Mărturisitorul mântuirea constă în unirea spiritului omenesc cu sine însuși, cu semenii și cu Dumnezeu.

Cel atașat lui Dumnezeu, spune Sf. Maxim: «veștejște invidia, cea care a veștejit întâi cu dreptate pe cei ce o au, apropiindu și prin bunăvoință pe cei de aceeași fire; deasemenea desființează ura și gândul ucigaș, mânia și violența, ipocrizia și ironia, rachiuna și avariția, și toate cele în cari s'a împărțit omul. Căci prin desrădăcinarea iubirii de sine ca principiu, cum am spus, și maică a rețelilor, se desrădăcinează și toate cele ce vin din ea și după ea, odată ce ne mai fiind aceasta, nici un fel și nici o urmă de rău nu mai poate exista. Se ivesc în locul lor toate felurile de virtuți, ce întregesc puterea iubirii, care readună pe cele împărțite și face pe om unul după judecată și putere, nivelând toată inegalitatea și deosebirea de voință din toți... fiecare fiind adus spre o simplitate și identitate, în baza căreia nici unul nu mai e despărțit de ceace-i comun, ci fiecare devine unul cu fiecare și toți cu toți, mai bine zis cu Dumnezeu decât între ei, având toți aceeași rațiune a existenței, arătată după fire și după voință» (Către Ioan Cubicularul, Despre iubire, P. G. 91, col. 400).

Făcând deosebirea între orice conținut mintal și între subiectul cugetător, dl Eugeniu Speranția consideră că centrul ultim al omului este nu inima, nu duhul, ci *mințea* ce se cugetă pe sine. Omul care vrea să se aple pe sine trebuie să se ridice peste tot obiectul cugetării deosebit de subiect și luat din ceva extern, să

ajungă la un fel de *supraom noetic*. În această calitate de subiect ce se cugetă pe sine, e liberat de dependența de orice obiect, omul este cu deosebire chip al lui Dumnezeu. Dumnezeu, infinit mai mult și mai perfect decât omul, este mințea întoarsă prin cugetare asupra sa. El nu e nimic asemănător cu ceace poate fi obiect de proveniență exterioară pentru mințea.

Dar toate aceste idei se găsesc într-o identitate de gând la Sfântul Maxim.

Și pentru el partea cea mai intimă a ființei omenescii este *voșc*. Ideea, *λογος*-ul, este obiectul minții. Tatăl cerească de asemenea este *voșc*, față de care Fiul este Logosul.

Dar importanța practică a acestei teorii stă în faptul că la Dumnezeu, ca și la subiectul omenesc, dar păstrând proporțiile, nu ne putem ridica decât trecând dincolo de orice imagine, idee, conținut al minții, dat din lumea creată. Și întrucât cugetarea obișnuită constă din meditarea la un obiect, actul spiritual prin care ne apropiem de Dumnezeu este o cugetare peste cugetare (*νόησις ὑπερ νόησις*) care înseamnă o asceză a minții, ce nu poate avea loc fără o asceză a vieții.

Iată câteva locuri despre toate acestea în Sf. Maxim Mărturisitorului: «Iar cap al lui Hristos, adevărat al Logosului aflat mistic prin negație prin faptul că depășește toate, este Mințea (Nus) ce e infinit dincolo de toate în tot chipul și în mod absolut. Pe ea înțelegând-o Hristos, ca Logosul prin fire al Minții, o face cunoscută celor vrednici». «Cel ce mă vede pe mine, vede pe Tatăl», zice. Într'adevăr, înțelegerea Logosului este cunoașterea evidentă a Minții ce l-a născut pe El, arătând în El însuși ca subsistență prezentă prin ființa Mințea, spre care duce mințea ce se dorește după identitatea prin har cu Tatăl, după desfacerea ei de cugetarea deosebitelor calitative și cantitative ale lucrurilor și după concentrarea într-o monadă asemănătoare cu Dumnezeu, identificându-se într-o mișcare neîntreruptă în jurul lui Dumnezeu» (Ouaest. ad Thalassium, P. G. 90, 332).

Nu am dat aceste citate din Sf. Maxim din motivul că l-am socotit pe dl Eugeniu Speranția tributator acestui mare gânditor și sfânt mărturisitor. Pe deoparte ideile acestea din Sf. Maxim vin dela antecesorii de ai lui, fiind o adaptare genială a unor înțuiții platonice și neoplatonice la doctrina creștină, iar pe de alta forma pe care o au la dl Eugeniu Speranția fiind cu totul nouă.

Le-am dat numai pentru a demonstra și cu autoritatea unui Sf. Părinte, cât de autentic și de tradițional creștin este sistemul metafizic al Domniei Sale.

D. STĂNILOAE

Bibliografie

1. Preotul Florea Mureșan: *Intâia carte de învățătură*. Pentru tineretul român de lege răsăriteană și pentru tot Românul iubitor de Hristos. Kolozsvár-Cluj (Editura Episcopiei ortodoxe române) 1943. Pag. 238. Prețul 3: Pengel.

Din Clujul ce respiră azi sub cruce strein, ne vin mereu mărturiile concrete ale unei Biserici ortodoxe române vii și active, datorită aceasta — desigur — în primul rând destoiniciei și vigurozității personalității proeminente ce-i stă la cârmă: P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan. De data aceasta e vorba de cartea cu titlul de mai sus, alcătuită de peana mălastră a Părintelui Florea Mureșanu, care desfășoară o activitate bogată în slujba Bisericii ortodoxe din Ardealul înstrăinat. După ce a alcătuit cărțile de religie ortodoxă pentru cele dintâi patru clase ale școlii primare, P. C. Sa a întocmit — în îndemnul P. S. Sale Episcopului Nicolae Colan — o altă carte, «menită să întregască învățătura de credință și de viață cuprinsă în amintitele patru cărți» (Cuvânt înainte). Ea cuprinde părțile de căpetenie din Istoria Bisericii Universale și naționale. Ca atare, ea servește ca manual de religie pentru clasa V-a și a VI-a primară. Totodată, ea se îndreaptă și către întregul tineret și tuturor aceluia cari iubesc legea lui Hristos și Biserica Lui.

Acestei cărți îi va urma «A doua carte», care va cuprinde «învățătura de credință a sfintei noastre Biserici, precum și poruncile și legile vieții creștinești».

Scrisă cu dragoste și însufiețire pentru cauza pe care o servește, într'un stil simplu, limpede și atrăgător, și împodobită la tot pasul cu reproduceri de icoane și figuri bine alese, cartea corespunde integral scopului pe care-l urmărește.

2. Preot Dr. Petre Procopoviciu, Profesor la Facultatea de Teologie din Cernăuți: *Elemente fundamentale de educație creștină*. Extras din Revista „Candela” pe anii 1939—1941. Cernăuți (Tipografia Glasul Bucovinei) 1942. Pag. 80. Prețul?

Reîntoarsă acasă, Facultatea de Teologie din Cernăuți își continuă — în paginile „Candelei” — glorioasa tradiție de serioasă și intensă activitate științifică teologică. Printre proaspetele studii apărute în ultimul număr a revistei respective, se înscrie și lucrarea cu titlul de mai sus.

În partea introductivă, autorul arată cum a luat naștere problema educației și acuta actualitate a problemei educației tineretului. De educația ce-o primește tineretul depinde fericirea lui și a neamului. Acestor vremuri grele vor rezista numai acele națiuni, cari își vor îndruma generațiile tinere prin *educație morală și eroică*. Trece apoi la stabilirea noțiunii de educație și la indicarea scopului ei. De reținut că dintre pedagogii creștini, Clement Alexandrinul a fost cel dintâi care a dat cea mai adecvată definiție a educației, afirmând că aceasta este *îndrumarea copilului la virtute*. În esență, educația este

satisfacerea integrală a sufletului, adică formarea caracterului sau a personalității umane.

Știința educației sau pedagogia e preocupată de următoarele patru probleme fundamentale: problema educabilității, idealul educativ, mijloacele educației și comunitatea pedagogică. Dintre acestea, autorul nostru se ocupă numai cu primele două probleme și astfel întreagă lucrarea se ține în două compartimente: Partea I-a: *Problema educației psihice* și Partea II-a: *Educația creștină*. Cea dintâi parte prezintă 3 capitole: 1. *Problema educabilității* (respingând tezele atotputerniciei și imposibilității educației, admite și susține teza că educația e posibilă, dar e limitată de natura sau individualitatea omului); 2. *Idealul educativ în concepția pedagogică* (arată că pedagogia laică n'a avut multă vreme o concepție clară, definitivă și unitară despre idealul educativ și 3. *Formarea caracterului e finta educației*. (Abia creștinismul prin concepția sa unitară despre lume și viață, ne-a putut da idealul educativ integralist. În lumina lui, *finta educației este formarea caracterului moral*).

Partea II-a e menită să arate că creștinismul dispune de cel mai efectiv sistem și mijloc pedagogic de formare a caracterului moral. După ce relevă valoarea religiei creștine ca principiu și forță educativă (cap 1), arată că morală laică e insuficientă și incapabilă în formarea caracterului, deficiente pe cari le îndalță numai morală creștină. (cap. 2). Cap. 3 tratează despre forța educativă a cultului divin ortodox, arătând că slujba sf. Liturghii este «cel mai intuitiv și puternic factor educativ» (p. 76). În rezumat, partea II-a dovedește că *educația creștină — prin religia, prin morală și prin cultul creștin — constituie idealul educației întregale*.

Bazată pe o selectă și bogată bibliografie și scrisă de un specialist bine orientat și priceput în materie, lucrarea aceasta prezintă o considerabilă valoare științifică și practică, mai ales în aceste vremuri. Ea e menită să servească de temelie și îndreptar prețios tuturor aceluia ce au pe umerii lor îndatorirea spinoasei probleme a educației tineretului în duh creștin ortodox. La acestea, se adaugă, claritatea, simplitatea și înțelegerea organică a lucrării, calități de formă și fond cari o fac și mai îmbietoare la lectură. Întrucât preoților le este de mare trebuință și folos, o recomandăm acestora cu toată căldura și stăruința.

Dr. CORNELIU SÂRBU

Proprietate a parohilor. — *Monitorul Oficial publică decretul lege, prin care toate bunurile fostelor noastre școli primare confessionale din Ardeal, Banat și Crișana, devenite după 1919 școli de stat, sânt și rămân proprietatea parohilor.*

Tăcere, unire și muncă:
prin acestea vom învinge

FOIȘOARA

Erwin Liek:

Minunea în terapeutică Considerații finale

Traducere de MIHAIL MĂRGINEANU
(Urmare din Nr. 42)

„Nu e logic să li se interzică medicilor libertatea de a-și comunica știri și totodată să se reducă întreaga medicină practică la vrăjitorie psihogenetică, sau să se ridice chiar cererea nebună că medicina trebuie să fie o știință secretă între auguri și un fel de șamanism al sufletului”.

Citez această propoziție ca model pentru o critică răsunătoare, de falsificare voită. Întreagă cartea mea cuprinde ideea principală: importanța influenței sufletului medicului, pe lângă celelalte măsuri ce le ia, Eu însumi sunt chirurg practic. Cum ași putea exer-

cita profesia mea ca știință secretă? Zilnic trebuie să explic bolnavilor mei, de multe ori și cu desene, ce boală au și ce cred că este necesar să se facă. Nu e totuși o contradicție, că poate exista alături și secretul, miraculosul. O critică ca aceasta a lui Lessing, superficială și străbătută de mândrie profesorală exagerată, îmi dovedește numai că am ales drumul bun.

6. Noi medicii trebuie să fim mărinimoși, să luăm binele indiferent de unde vine. Avem o artă înaltă, și școlastica a fost totdeauna moartea artei.

„A primi rezultatele științifice ca un fapt termino-dogmatic, e propriu numai unui suflet neliber” [Marchand].

Nu trebuie să uităm, că societățile de mediciști engleze au stat în opoziție cu Jenner, cele austriece cu Semmelweis, Virchow și Mendel au refuzat hipocraza ca o înșelăciune. Aceasta se întâmplă de multe ori.

Fizicianul genial Ch'adai fu batjocorit de domnii savanți dela Academia științifică din Paris, când apăra vechea tradiție populară că „au căzut

pietre din cer” [meteorite].

Lister, descoperitorul antiseptiei, fu atacat violent de medici, iar înaintea lui genialul Sydenham, când recomanda chinina împotriva malariei.

„Semmelweis a fost de origine german, și opera lui de reformator e scrisă nemțește. Dar mândria, cu care constatăm aceasta în ziua de azi, e moderată de faptul că capitoul Semmelweis e unul din capitolele cele mai rușinoase ale istoriei ajutorului la nașteri. Semmelweis avu aceeași soartă ca Paracelsus, Vesal, Harvey, Galvani, Robert Mayer, Auenbrugger și alți savanți mari în medicină, a căror viață fu amărâtă în mod inutil prin lupta împotriva intoleranței autorităților atotputernice”. [Kleine].

Incepături ale unei dogmatici medicale le vedem peste tot în medicina modernă. „Orizontul medicilor”, îmi scria un medic distins, e îngustat prin gândirea microscopică, microchimică, microbotanică. Bleuler vorbește despre „forme împietrite de gândire ale medicinel”.

„Cercetătorul exact să dovedească ceace poate fi dovedit; dar să nu desaprobe întâmplări și raporturi care stau în afară de tehnica lui de dovedire”. [Butterssch].

A contribuit mult unirea prea strânsă, se poate spune chiar, dependența nedeamnă a medicului de industria chimico-farmacologică. Nu numai la noi, ci pretutindeni în lumea culturală a dus această dependență la comercializarea și industrializarea medicinei.

Pe masa mea de scris stă o carte engleză: „Allgemeine und spezielle Symptomdiagnose”. În introducere se spune foarte caracteristic: acea carte nu e destinată pentru studiu, ci pentru a căuta ceva în timpul, când pacientul se îmbracă și se desbracă. Terapia rapidă este tot atât de mecanică ca și aceașă diagnostică rapidă: o tabletă sau altă, acest ser sau altul etc. O medicină fără suflet, sau mai bine zis, nici o medicină.

„Este fapt regretabil, că mulți medici își dăună aziși cunoștințele despre terapia medicală numai din

Regele Predicei

Pe cerul din Răsărit, Sfântul Ioan Gură de Aur se arată ca un luceafăr minunat. Acest sfânt părinte al Bisericii, al cărui nume, *Gură de Aur*, arată elocvența fără de păreche, a fost proclamat din partea bisericii drept patron al tuturor predicatorilor. Prin aceasta Biserica mărturisea că el încă n'a fost întrecut, rămânând *regele predicei*.

Aldin din bună vreme la lecțiile vestitului retor Libanius, sf. Ioan atrage îndată atențiunea dascălului prin progresele vrednice de remarcat ce făcea. Presimțind în acesta elevul eminent, un viitor stăpân al verbului Libanius ar fi dorit, după unii, să-l lase direcțiunea scoalei sale, înscriș mii, fără în barou, sf. Ioan, creștin desăvârșit, a părăsit curând pledoaria advocațională, pentru a se dedica, prin sacerdotiu, apărării unor cauze mai sfinte. Preot distins din partea episcopului, el a început, nu mult după aceea să țină predici în Antiohia, predici cari în curând îl vor face celebru. Imprejurările în cari trăia, au favorizat deslășurarea elocvenței sale. El domnea am putea zice asupra cetății prin cuvântul său răpitor. Ridicat pe scaunul patriarhal din Constantinopol, amvonul său nu întârzie de-a ajunge un fel de centru focar al capitalei bizantine. El se afirmă mai mult decât oricând un orator extraordinar „*Demostenele creștin*”, potrivit expresiei lui Bosuet.

Prin înfățișarea sa trupească nu se putea asemăna întru nimic cu gloriosul atenian. Sf. Ioan a fost de-o statură mai mijlocie, slab și urât la înfățișare, neîmpunând cu exteriorul său. Dar de îndată ce-și deschidea gura și rostea câteva înaintea auditorilor săi, aceștia vibrau din toată ființa lor și rămăneau atârnați de buzele oratorului. În zilele în cari avea să predice sf. Ioan, alerga tot orașul la catedrală.

Sf. Ioan Hrisostom, fără de-a neglija expunerea adevărilor dogmatice și făcând dovada constantă de calitățile sale de mare exeget, practică mai mult predica morală, ținând cu deosebire la reforma moravurilor poporului său. Se adaptează cu o suplețe vrednică de mirare tuturor situațiilor existenței individuale, precum și multiplelor împrejurări ale vieții publice. Din prilejul asediului Antiochiei, el se arată sprijinitorul și mângăitorul întregului popor ajuns la desnaștere. La Constantinopol, nu este eveniment vrednic de notat, dureros sau senin, care să nu afe ecou în inima sa de păstor de suflete.

Obșnuit bolnăvicios și neliniștit, cam rece și timid în raporturile sale de fiecare zi, el se transformă îndată ce urcă în amvon. Fruntea sa lată și puternică, ochii săi adânci pătrunzători, trăsăturile sale expresive, vocea sa arzătoare, gesturile sale electivente totuși se schimbă în viață în el.

Sf. Ioan Hrisostom, este elocvența desăvârșită, rând pe rând blândă și puternică, măsurată și vehementă, suavă și

stigmatizătoare. Cunoscând bine inima omenească, viața omenească, el intră în legătură strânsă cu cei ce-l ascultă, stăpânindu-i în chip uimitor. Ca părinte întredându-se cu copiii săi, el vorbește de tot ceace i interesează. Inima sa se revarsă în cea a ascultătorilor, iar inima ascultătorilor freacă, bate, palpitează împreună cu a predicatorului. Dăruit cu o putere de imaginație extrem de bogată, sf. Ioan risipește imagini și comparații, descoperă toate analogiile posibile și le exploatează cu îndemănare. Stilul său viu, plin de culoare, foarte pur, rămâne mereu simplu și familiar, chiar și când oratorul se ridică la expunerea concepțiilor celor mai înalte. Sf. Ioan Hrisostom înțelege să fie priceput de toți, chiar de poporul de jos. Alinând odată, la începutul misiunii sale, că o femeie săracă s'a retras înțelsată după predica lui pe care n'a înțeles-o, el a luat hotărârea de-a vorbi în așa fel încât chiar și cei mai smeriți ascultători, să poată pricepe tot, într'adevăr, l-se întâmplă de multe ori de-a sacrifica oratoria, în profitul suferințelor simple. Astfel mai întâi, el ocolește orice complicație, orice abstracție, nu se preocupă decât foarte puțin de proporția ce trebuie păstrată între peștile predicei și la nevoie, dacă citește pe fețe că tema ce o tratează nu e urmărită cu interes, o schimbă luând altă direcție în expunere, mai plăcută.

Acest cuvânt al sf. Ioan Hrisostom, care obișnuit trădează preocupări intime sau care ocazional, condamnă cu vigoare, cu asprime chiar, abuzurile epocii, anume trece depravații morale, predica aceasta trece uneori în sboruri lirice, în vibrații emoționante, cari provoacă aclamațiuni sgomotoase, reprimite de altfel cu grabire de orator. În împrejurări mai mișcătoare, se întâmplă ce predica sf. părinte să fie atât de patetică, încât adunarea isbucnește în plâns.

Spirit înălțat, foarte ispitit în știință, psiholog fin, bărbat c'o judecată perfectă, zugraf minunat al moravurilor, inimă foarte caldă, vibrantă, pasionată, mare caracter dăruit c'o imaginație puternică și rapidă, de-o sensibilitate ascuțită și foarte mobilă, cu un organ minunat, suflet entusiat, păstor dăruit cu ardoare turmei sale, sf. Ioan Hrisostom este *oratorul născut, regele predicatorilor*.

El vorbea foarte des și nu te plictiseai ascultându-l, ba dimpotrivă. Dacă suprima pentru un motiv grav vre-o cuvântare anunțată, fiecare se plângea. Altădată, terminând o cuvântare, mulțimea aștepta pe orator la eșirea din biserică, îi făcea rugăminți stăruitoare și-l constrângea de a se întoarce, a se urca din nou pe amvon și-a vorbi iar.

Sf. Ioan nu scria predicii. Meditând tema timp îndelungat, el vorbea din abundență din belșugul sufletului său. Tahigrafii culegeau cuvântările sale pe care le revizua personal înainte de multiplicare.

Multe cuvântări sunt azi pierdute. Ne au rămas 100 cuvântări izolate și 640 Omilii. Cele asupra epistolei către Romani, și mai mult cele asupra Evangheliei dela Matei sunt deosebit de frumoase. În comentariul sfintei Scripturi excelează sf. Ioan cu deosebire.

Plin de energie el a atacat nedreptățile și păcatele celor mari, a căror răsunare nu l'a crușat. Exilat de mai multe ori, el a murit în urma violențelor la cari a fost supus din prilejul ultimei sale deportări, în Septembrie 407.

Trad. din l. franceză Preot Gh. Secaș

Bombardarea Vaticanului

Pagubele pricinuite bisericii sf. Petru și rezervelor de băuturi spirtoase ale statului papal

O telegramă din Roma a agenției noastre oficiale de știri „Rador”, dată 9 l. c. și reprodușă de ziarle din capitală, oferă amănunte privitoare la pagubele pricinuite de bombe lansate în 5 l. c. de aviatori anglo-americani asupra teritoriului statului papal. Sunt de plâns următoarele stricăciuni:

1. *La biserica sf. Petru.* — Marea fereastră ovală situată în dosul amvonului sfântului Petru, din fundul absidei, străpunsă de 15 schije de obuz, parțial distrusă. Ferestrele cari dădeau în spre locul unde a căzut bomba, au fost deasemenea distruse, iar alte patru, așezate în partea de nord a bolții capelei, au fost smulse din făfani de presiunea exploziei.

2. *La palatul guvernatorului Vaticanului.* — O bombă căzută în apropierea lui, a avariat cabinetele de lucru ale cardinalilor Carnali și Tardini (vice-secratar de stat), camerele princiere și culoarele.

3. *La pioniștele de alimente ale Vaticanului.* — Aci, bombardamentul a cauzat „pagube materiale considerabile”, precizează telegrama citată. În speță:

„Toate sticlele conținând vinuri și băuturi spirtoase, precum și băuturile care erau păstrate în mari rezervoare de sticlă au fost sparte”.

Precizarea sfârșește aici. Astea-s... „alimentele” considerabil păgubite de iureșul bombardierelor atacatoare.

Familia profesorului Lupaș dela Universitatea din Cluj Sibiu, mulțumește pe această cale tuturor cari au binevoit a-i adresa, cu grațiu sau prin scrisori și telegrame, cuvinte de mângăiere cu prilejul încetării din viață a neultatei mame Marine. Deasemeni mulțumește preoților, cari au săvârșit slujba prohodului, subliniind în predici cu teme vrednicile ei creștinești, precum și corului elevelor dela Gimnaziul din Săliște pentru duioasele versuri cântate la mormântul ei atât în ziua îngropăciunii, cât și la parastasul de 6 săptămâni.

cazul cel mai bun, e că publicul zâmbește cu milă: omul acesta e „neștiințific”. Eu cred că știința ar trebui să stea mai mult decât arta de a vindeca, deasupra modei trecătoare. Să ne sforțăm, ca dintr'o medicină fără suflet să se ivească din nou una cu suflet.

„Și ce este minunea în medicină”? întrebăm la sfârșit. Nici mai mult, nici mai puțin decât minunea vieții însăși. Nu putem s'o înțelegem, nici s'o explicăm, ei putem vorbi despre ea numai în metafore. Paracelsus spune: „Medicul vine din Dumnezeu”. Așa este. O parte a puterii, care a creat cerul și pământul, animale și plante, trăiește în fiecare dintre noi, noi medicii suntem servitorii vieții, a vindeca e ceva sfânt. Activitatea medicală e acțiune creatoare, chiar și dacă rămâne omenească, lucru fragmentar. Creia însă nu se poate decât cu mâinile curate și cu inima curată. „Noi suntem economii tainelor lui Dumnezeu. Și nu cerem mai mult dela economi, decât să fie găsiți credincioși. [Scrisoarea către Corinteni, Cap. 4. vers. 1-2,

Vizite arhieresti

Înalt Preasfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae a vizitat Vineri, 5 Noemvrie a. c. tabăra de săpături dela Costești, jud. Hunedoara, organizată de Institutul de cercetări clasice, de sub conducerea Domnului profesor universitar Constantin Daicovici dela Universitatea Regale Ferdinand I din Cluj-Sibiu. Domnul profesor Daicovici a primit pe înaltul ierarh, dându-i explicațiile necesare. I. P. S. Sa a rămas plăcut impresionat de rezultatele la cari au ajuns săpăturile dela Costești, cari au scos la lumină comori neprețuite, ce grădesc despre viața strămoșilor noștri.

Cu acei prilej I. P. S. Sa a împărțit lucrătorilor daruri și a împărțit arhierasca Sa binecuvântare tuturor străduitorilor din tabără.

Luni 3 Noemvrie a. c., la sf. Arhangheli Mihail și Gavril, I. P. S. Sa a luat parte la sfânta Liturgie în biserică din Geoagiu-băi și a adresat poporului credincios cuvântul Său de învățătură.

Sfințirea Casei studențești dela Universitatea Cluj-Sibiu

După solemnitatea legământului universitar al studenției, despre care am raportat în numărul precedent al ziarului, la ora 17 studențimea și corpul profesoral au luat parte la solemnitatea sfințirii Casei studențești.

Slujba religioasă a fost săvârșită de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, asistat de soborul preoțesc, răspunșorite fiind date de corul studenților, sub conducerea păr. prof. Gh. Șoimă. În acelaș timp înaltul prelat a sfințit și drapelul grupărilor culturale studențești.

I. P. S. Sa a vorbit apoi studențimii, zicând următoarele:

„Folosesc acest prilej de a vă îndemna să vă adânciți în suflet comoara credinței strămoșești, fiindcă noi că neam am trăit dealungul veacurilor prin puterile divine care s'au desprins dela atarele strămoșești. Nu pot să zăgrăvesc în scurte cuvinte cât dar dumnezeesc și câtă putere de muncă se coboară în sufletul omului tânăr prin credință și câtă putere are această credință de a-l îndruma puterea de muncă spre cel mai înalt ideal ce a fost dat vreodată omeneirii.

Dau îndemnul meu părintesc tineretului îndemnat de a se identifica cu toate valorile spirituale ale sufletului românesc. Din împrejurările grele prin care trecem, din acest foc al credinței, el să-și purifice și să-și oțelească toate puterile ființei lui.

Dumnezeu nu ne-a păstrat 2000 de ani și nu ne-a trecut cu bine prin alătea primejdii, ca să ne piardă azi. El ne-a păstrat ca să ne încredințeze o mistună în planul Său după care conduce destinul popoarelor. Prin aceste greutăți de astăzi vrea să ne crească un suflet mai mare, pentru a ne putea încredința misiunea ce ne-a hărăzit-o. Tineretul să crească în acest optimism și să muncească pentru el”.

I. P. S. Sa a încheiat dând studenților sfatul de a avea pe lângă cultul sufletului strămoșesc și al valorilor sale spirituale, cultul muncii, al demnității și al conștiinței de român, pentru binele viitor al neamului și invocând binecuvântarea cerească asupra Casei studențești și a muncii noului an universitar.

La sfârșit dl rector Iuliu Hațieganu a subliniat importanța Casei studențești în sfera vieții universitare. Apoi a predat drapelul Societăților studențești, cerându-le să-l păstreze cu demnitate și cinste pentru a-l preda plin de prestigiu generațiilor următoare.

Dl Ioan Oană a vorbit în numele studențimii aducând legământul ei sincer de închinare și iubire față de deșta spirituale a Universității Daciei Superioare: „*Deo et Patria, Litteris et Nationi*”.

prospecte de medicamente ce le sosesc zilnic și din reclamele, care le însoțesc. Acest obicei e cauza situației, care îi vatămă și pe ei, și poporul!

Lipsa de spirit în terapia medicale duce pe pacienți la medici superficiali. Mai ales când medicii, dintr'o recunoaștere psihologică a datoriei lor față de bolnav, îi mai dau explicații despre compoziția și efectul farmacologic al „noului” și al „celui mai nou medicament”. [Musk].

În medicină mereu se schimbă perioade liniștite cu altele neliniștite. Cunoașterea progresează în linii ondulatorii sau mai bine în formă de spirală. Numai viteza a devenit deosebită. Din istoria medicinei știm, că odioioară epoci de liniște durau timp de secole. Vă aduc aminte de timpul dela Galen și medicii arabi până la Vesal și Morgagni. Astăzi schimbarea se face a-ât de repede, încât se vorbește cu dreptate despre „mode în medicină”.

Noi bărbații ne batem joc de sclavia atei, căreia femeile noastre se supun atât de ușor. Dar noi ne supunem, mândri de rațiunea noastră, mo-

dorului spirituale, ceace e cu mult mai rău. Ne lăsăm înălțuiți de o idee oarecare, legată de un timp anumit. Eu de ex., curios mulți bărbați cu situație înaltă, cuogocși, care au înfruntat în lupă moartea suie de ori și care toluși nu ar putea să suporte gândul, că lumea i-ar privi ca nesociali. Ar putea să fie conșinși de inutilitatea, chiar de blestemul atenției noastre, care nu este socială, ci, socialistică, dar să fie priviți ca „nesociali”, poate chiar „reacționari sociali” — imposibil. O putere asemănătoare, uriașă, o posedă astăzi cuvântul „științific”. Un medic bun este mult mai mult decât un „om de știință” bun, în orice caz trebuie să știe și să poată mai mult. Am auzit discursuri ținute de profesori învățați, cari conțineau într'o imensitate de cifre, date etc. științifice ca sămbure o teorie falsă, care aplicată practic ar duce la un dezastru. Publicul a fost entuziasmat. Și apoi vorbește un medic, un observator înțelept, cu experiență, care și-a câștigat cunoștințele nu din laborator, ci în orele de consultație și la patul bolnavului, și răspunsul, în

INFORMAȚIUNI

Ziua Regelui. Praznicul Sfântului Arhanghel Mihail, ziua onomastică a M. Sale Regelui MIHAI I. a fost nou prilej pentru întreaga țară să-și manifeste iubirea și devotamentul ce-l poartă Suveranului și credința neclintită în Dinastia română. Ziua aceasta a fost sărbătorită în catedrala mitropolitană din Sibiu, unde s'a săvârșit un solemn serviciu religios, de un sobor de preoți în frunte cu I. P. C. Sa păr. vicar-archimandrit Teodor, pentru sănătatea și glorioasa domnie a M. Sale. Răspunsurile au fost date de corul Schoalei noastre normale «A. Șaguna», sub conducerea dlui prof. I. Micu. La festivitate a luat parte un mare număr de credincioși, împreună cu reprezentanții autorităților locale. După slujba religioasă, dl general Macici a trecut în revistă compania de onoare, adresând trupe și ofițerilor cuvântul de omagiu al armatei pentru tânăra Suveran al tuturor românilor.

CICLU DE CONFERINȚE istorice s'a ținut în Sala Prefecturii jud. Sibiu între 8 Nov.—12 Nov. la oarele 6 d. a. organizate de Institutul de Istorie Națională de sub conducerea dlui prof. Ion Lupas. Au conferențiat dl prof. Ioan Lupas; Figuri reprezentative din Istoria neamului, dl M. Macrea; Boeribista și Decebal, M. Lascu; Traian, păr T. Bodogaie; Eroi ai legii strămoșești, dl St. Pascu; Volvozi români din Transilvania și dl prof. Ion Moga; Negru Vodă, adevăr sau legendă. Conferințele au fost deosebit de frecventate, purtându-se la sfârșit discuții asupra lor.

Academia Română la atitudine. — În ședința sa din 15 Oct. a. c. supremul for de cultură al Țării, Academia Română a condamnat modul trivial în care «filosoful» Lucian Blaga s'a obișnuit să răspundă celor ce nu înțeleg să aplaude necondiționat tot ce spune. Într-o scrisoare semnată de 29 membri ai ei, toți savanți și gânditori consacrați, Academia Română, adresându-se dlui C. Rădulescu-Motru, ultimul care a fost atacat de dl Blaga, declară articolul celui din urmă un «atac brutal, lipsit de cea mai elementară deferență față de înstituiunea din care face parte».

Reacțiunea aceasta puternică, tot mai generală, față de actele unui om ce aruncă cu norolul și veninul din el în tot ce e sfânt și românesc, e un semn bun care mai poate împiedeca încă decăderea totală a moravurilor vieții noastre culturale.

Sărbătorile legale sânt, după noua lege de organizare judecătorească, afară de Dumineci, și următoarele: Sf. Vasile [1 Ianuar], Botezul Domnului [6 Ianuar], Sf. Ioan Botezătorul [7 Ianuar], Unirea Principatelor [24 Ianuar], Bunavestire [25 Martie], 5 zile de Paști [incepând din Vinerea Mare], Sf. Gheorghe [23 April], Proclamarea Indep. și a Regatului [10 Mai], Înălțarea Domnului [Ziua Eroilor], Sf. Constantin și Elena [21 Mai], Sfânta Treime [la 50 zile după Paști], Sf. Ap. Petru și Pavel [29 Iunie], Adormirea Maicii Domnului [15 August], Înălțarea Sf. Cruci [14 Sept.], Sf. Dimitrie [26 Oct.], Sf. Arhanghelii Mihail și Gavril [8 Nov.], Sf. Nicolae [6 Decembrie], 4 zile de Crăciun, dela 24—27 Dec.

Examenul de admitere la Facultatea de Drept Cluj-Sibiu, pentru locurile disponibile din anul I, se ține în zilele de 22—23 Noembrie 1943. Inscrierile se fac până la 19 Noembrie 1943. Orce alte informații se dau la Secretariatul Facultății.

Înlăturarea jidovilor dela licitații. Ministerul economiei naționale a constatat în ultimul timp reapariția multor jidovi, cari se prezintă la licitații publice pentru tot felul de furături, mai ales în numele patronilor români. eD aceea consiliul interministerial a hotărât înlăturarea cu desăvârșire a elementului jidovesc dela licitații, sub orice formă s'ar prezenta. În acest sens s'a dat ordin circular prefecturilor și primăriilor din municipii și orașele de reședință, afară de Basarabia și Bucovina.

Revista de Istorie Bisericească; această publicație se tipărește cu ajutorul moral și material al I. P. Sfințitului Nifon Mitropolitul Olteniei, Anul I Nr. 2 April—Iunie 1943 Tip. Mitropoliei Craiova. — Apare trimestrial cu binecuvântarea Mitropolitului și sub direcția profesorului universitar T. G. Bulat, cu concursul mai multor specialiști. Abonamentul anual: Lei 600, Administrația: Craiova, str. Madona Duda Nr. 64.

Noua publicație este întâia revistă de pură istorie bisericească ce se tipărește în România. O fericită inițiativă a Vlădicăi oltean de care se vor bucura nu numai istoricii și cercetătorii, ci toți iubitorii de trecut bisericesc, doritori să afle știri nouă și tot mai luminoase despre acest glorios trecut. În primul număr semnează contribuțiile I. P. S. mitr. Nifon Criveanu Prot T. G. Bulat Prof. din București T. M. Popescu Prof. Gh. Oțoșman dela Caransebeș ș. a. Revista merită întreg sprijinul cărturarilor noștri de pretutindeni.

Două Altare: Credință și Cultură, de Dr. I. Lančrânjan, asistent universitar inspector general la culte. Buc. Tip. Cărților bis, 1943 Pg. 216 Prețul?

Volumul conține o serie de articole interesante și conferințe în patru capitole: Figuri de ierarhi contimporani [II. PP. SS. LL. Nicodim, Visarion, Pimen ș. a.] Clipe Solemne [Indemnul frăției Revista teologică la 25 de ani, I. Petrovici gânditorul, A. C. Cuza ș. a.] Atitudine creștine [Preoții și politica, Creștinismul și democrația, Unitatea de credință O. Goga și biserică ș. a.] Manifestări culturale (Problema culturii, Rasă și religie, Cartea pentru popor. Din trecutul Banatului ș. a.) Lucrările acestea, în majoritatea lor apărute în diferite reviste și ziare, au fost bine primite în cercurile care se interesează de chestiuni creștine ortodoxe; reunite și sporite în volum, ele vor fi cetite cu aceaș plăcere.

ȘTIRI LOCALE

1. Duminecă în 14 Noembrie 1943, servesc: prof. Mih. Neagu, prof. Dr. Teodor Bodogaie și Nicolae Gavra; diaconii: Anatolie Scurtu și Nic. Mladin, Predică: prof. Nicolae Gavra. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Prof. Mihail Neagu.

Nr. 397/943. (80) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Hondol, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială: 900 st. patrați pădure, 7 jugăre fânași și livezi, 1 jugăr arător.
3. 20 litri porumb de fieceare cap de familie, sau echivalentul în bani, adău.
4. Locuință corespunzătoare, cu toate dependențele necesare pentru gospodărie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc, în termenul indicat, însoțite de actele de studii și încuviințarea de candidare dela I. P. S. S. Mitropolitul nostru.

Candidații se vor prezenta apoi în parohie într-una din Dumineci sau sărbători cu încuviințarea noastră, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Deva la 30 Octomvie 1943.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Teofil Chihffa
protopop

Nr. 12195/943 Ep.

[78] 1—1

Publicațiune

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu dă în întreprindere fasonarea în stâncini și transportarea la Sibiu a unei cantități de 944 metri steri lemne de foc, destinate spre exploatare în parchetul pe exercițiul silvic 1943/944 din pădurea numită «Ciuha», situată în hotarul comune Vurpăr.

Cel ce dorește a lua în întreprindere exploatarea acestor lemne, vor înainta până la 3 Decembrie 1943 oferte în scris la Consiliul arhiepiscopesc ort. român în Sibiu, unde se pot vedea condițiunile și se dau zilnic informațiuni.

Odată cu înaintarea ofertelor vor depune la casieria Arhiepiscopiei ort. în Sibiu o garanție de Lei 100.000 — una sută mil — în numerar.

Oferte fără garanția de Lei 100.000 și supraoferte nu se primesc.

Sibiu din ședința secției economice, dela 6 Nov. 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 72161/943.

1—3

Concurs

Pentru întregirea de secretar dela Școala normală de băieți «A. Șaguna» din Sibiu se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Candidații trebuie să fie absolvenți ai unei școli secundare și de confesiune ortodoxă.

Cererile se înaintază Direcțiunii școlare.

Sibiu, la 4 Noembrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 363—1943.

[73] 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei nou înființate Sântuhalm de clasa I-a, cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în Telegraful Român».

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat-urban III;
2. 1.600 st. patrați grădină drept chirie până la zidirea casei parohiale. Grădina va rămânea în folosul preotului și după zidirea casei parohiale;
3. 7 jugăre arător, sesiune parohială;
4. Stolele obișnuite în protopopiat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc, în termenul indicat, însoțite de actele de studii și încuviințarea de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc.

Candidații se vor prezenta apoi în parohie, cu încuviințarea prealabilă a oficiului nostru, pentru a servi și a face cunoștință cu credincioșii.

Deva, la 30 Iulie 1943.

Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere cu Consiliul și adunarea parohială.

Teofil Chihffa
protopop

Nr. 310—1943.

[75] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Lunca, din protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful român.

Veniturile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Stola uzitată în parohie;
3. 1 jug. 1.087 st. p. loc arători 1.005 st p grădină, 2 jug 30 st. p pășune și 1 jug. 860 st. p. cimitir.

Cererile de concurs, însoțite de oate actele necesare și de încuviințarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Zarand.

Concurenții se vor înainta, spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

BRAD, la 11 Octomvie 1943

Ioan Indrelu
protopop

Nr 248/1943

(74) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon la biserica nouă centrală cu hramul Sf. Treime din Sighișoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat;
2. Remunerația legală de catihet la școala de ucenici;
3. Stola obișnuită pentru serviciile reclamate de credincioși;
4. 3 jug pământ în Bendorfi din sesiunea bisericii și 2 jug în unghiul Poști din sesiunea preotească;
5. Un ajutor de chirie (anual de 24000 Lei acum), ce se va stabili după posibilitățile bugetului în fieceare an.

Diaconul va sluji cu preotul la stin tele slujbe din biserica, va propune Religia în toate clasele celor 2 școli primare centrale, va catehiza la școala de ucenici și va îndeplini lucrările de birou în cancelaria protopopească.

Concurenții îndreptății la acest post își vor înainta petițiile provăzute cu documentele prevăzute în regulamentul parohial și însoțite de încuviințarea de candidare dela Înalt Prea Sfințitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox român din Sighișoara în termen și cu învoire subsemnatului se vor prezenta și în parohie.

Sighișoara 4 Octomvie 1943.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial.

Emilian Stolca
protopop

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Bibliotecii și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești, să se procure dela Tipografia și Librăria arhidiecezane.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

AU APĂRUT:

Calendarul Bunului Creștin

pe anul 1944

cu Șematism Lei 250—; fără Șematism Lei 80—

Calendarul „Oastea Domnului”

pe anul 1944 Lei 80—

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrațiuni frumoase. Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. La comanda de peste 10 ex. se dă rabatul convenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adaugă încă Lei 60 pt. porto postal

— Contra ramburs nu se trimit —